

յետոյ գտնուկալած էր վաղենտրանոս: Բիւզանդացի հեղինակներ այս վերջինը կը նկատեն ջերմեռանդ հաւատացեալ մը, որ առաջին անգամ հիմնադրած է եկեղեցի մը Սելովամի մէջ (364-375), թերևս իբր փոխադարձութիւն Յուլիանոսի հրէամիտ ապարդիւն ձեռնարկներուն: Վաղենտրանոսի հիմնարկութենէն յետոյ է որ Յուստինիանոս կայսրը նորոգել տուած է նոյն եկեղեցին և գմբէթով մըն ալ զարդարել տուած է զայն: Շատ կանուխէն Սելովամի ուխտաւորները կը նկարագրեն միայն աւագանը ու անոր վրայ կառուցուած կամարները. 451ին է որ պատմականօրէն կը յիշատակուի այս եկեղեցին: Պետրոս վրացի եպիսկոպոսը, որ կ'ապրէր Ե. դարու կիսուն, իր Անանուն կենսագրին ըսածին նայելով՝ ուխտագնացութեան առթիւ կ'այցելէ ուրիշ ուխտատեղիներէ զառ, Սելովամի եկեղեցին. ուրեմն ա'ն 451ին շինուած էր արդէն: 570ին ուրիշ ուղեգիր մը, Անտոնինոս վկայ, իր Ուղեգրութեան մէջ հետեւեալ կերպով կը նկարագրէ Սելովամի եկեղեցին. «Երբ իջանք կամարի մը մօտ, ուր կար քաղաքին մէկ հին դուռը: Հոն կար ողի ջուր մը որուն մէջ ձգած էին Երեմիա մարգարէն: Շատ աստիճաններէ իջանք Սելովամի աւագանը, ուր տեսնք գմբէթաւոր պապիլիֆան, որուն տակէն կը բղխէր Սելովամի աղբիւրը. հոն շինուած էին մարմարիոնէ երկու լուսարաններ՝ պատով մը բաժնուած, մին տրանց և միւսն կանանց համար, որոնք կը լուսցուէին բարեպաշտութեամբ: Այս ջուրերուն մէջ կային զանազան բուժիչ զօրութիւններ և շատ հիւանդներ կ'առողջանային: Անդաստակին առջև կար մարդոյմէ շինուած լայն աւագան մը, ուր ժողովուրդը յաճախակի կը լուսցուէր: Շատ ժամանակ ջուրը աղբիւրէն կը վաղէր առատօրէն և կ'երթար Գիթսեմանիի հովիտը՝ որ կը կոչուի նաև Յովսափաա...»: Այս խօսքերը բոլորովին համաձայն են վերջին տարիներու մէջ կատարուած հնախօսական պիզոմներուն: 614ին պարսկական յարձակումներու հետեւանքով՝ կործանուեցաւ Սելովամի եկեղեցին և այդ պատճառաւ Անտոնինոս վկայէն վերջ այցելող ուղեգիրները ո՛րեւէ ծանօթութիւն չեն տար նոյն եկեղեցիի մասին: 1896ին միայն Բրօք. Bliss և Dickie իրենց հնագիտական պեղումներով երևան հանեցին Սելովամի եկեղեցիին մնացորդներն և վերակազմեցին տնոր վաղեմի յտակազդիք (*Strut Excavation at Jerusalem, 1894-1897, by Bliss and Dickie: Միջին դարու*